

JARNÍ JEČMEN V ROCE 2016 – POHLED LABORATOŘE POSTOLOPRSTY

Jaroslav VAŇOUSEK, Šárka ČÍŽKOVÁ

ZOL Malý a spol., Postoloprsty

Jarní ječmen přijímá během krátké vegetační doby (přibližně 120 dní) velké množství živin. Jedním z nejdůležitějších faktorů je stav pH. Ječmen velmi špatně snáší kyselější půdy, pH by se mělo pohybovat v rozmezí 6,2 – 7,2. Na tvorbu výnosu 1 t zrna je potřeba 21 - 24 kg N; 4 - 6 kg P; 16 - 20 kg K; 4,5 – 8,0 kg Ca; 1,2 – 2,0 kg Mg. S přihlédnutím k výnosu 5 – 9 t by toto množství živin mělo být v ideálním případě do půdy dodáno minerálními hnojivy. Dobrá zásoba pohotových živin v půdě je při pěstování ječmene nutností. Chceme - li provádět řízenou výživu, měli bychom znát skutečné obsahy živin v půdě.

Hnojení základními živinami korigujeme na základě zjištěné zásoby živin v půdě. Stav pH a obsah P, K, Ca, Mg, S zjistíme pomocí půdních rozborů dle metody Mehlich III. Výsledky půdních rozborů z oblasti působnosti laboratoře (převážně severní a střední Čechy) a doporučené dávky podle zásobenosti nám ukazuje tabulka č. 1.

Tabulka č. 1. Jarní ječmen 2016 - doporučené dávky hnojiv dle zásobenosti (Metoda Mehlich III. - % z celkového počtu 285 vzorků)

Hodnocení	P ₂ O ₅		K ₂ O		MgO	
	%	Kg / ha	%	Kg / ha	%	Kg / ha
VN	16	100	0	140	3	70
N	20	80	5	120	11	60
S	26	60	11	100	34	45
D	16	40	28	80	30	30
V	22	0	56	0	22	0

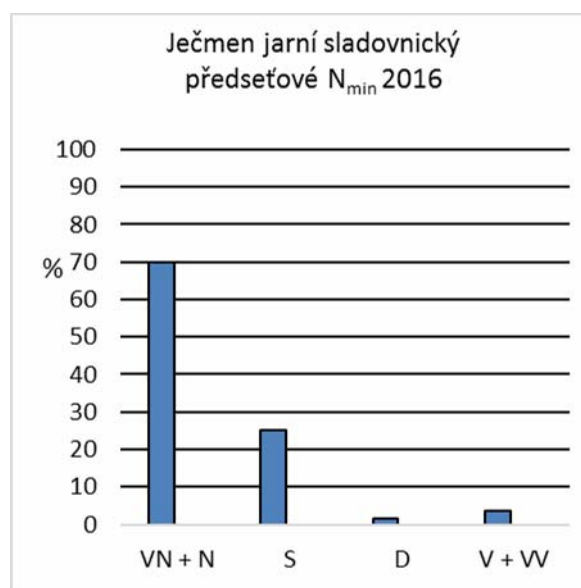
Z výsledků zásobenosti půd pod ječmen jarní vyplývá, že největší důraz je třeba klást na hnojení fosforem. Zde se projevují nízké obsahy této živiny v půdě. U draslíku máme naopak více než polovinu pozemků z prozkoušené plochy, kde je další dodávání draselného hnojiva nevhodné. U hořčíku bychom měli skoro 80 % ploch podle zásobenosti dohnojit dávkou od 30 do 70 kg MgO/ha.

U ječmene jarního je jedním z nejdůležitějších opatření, které mají vliv na výnos a kvalitu zrna, hnojení dusíkem. V roce 2016 měly mnohé podniky problém s nadbytečným obsahem bílkovin v zrně, neboť došlo ke koncentraci tohoto prvku vlivem nižších výnosů, podíl na zvýšeném obsahu dusíku v zrně mělo také pozdější uvolňování N z půdy a jeho příjem rostlinou.

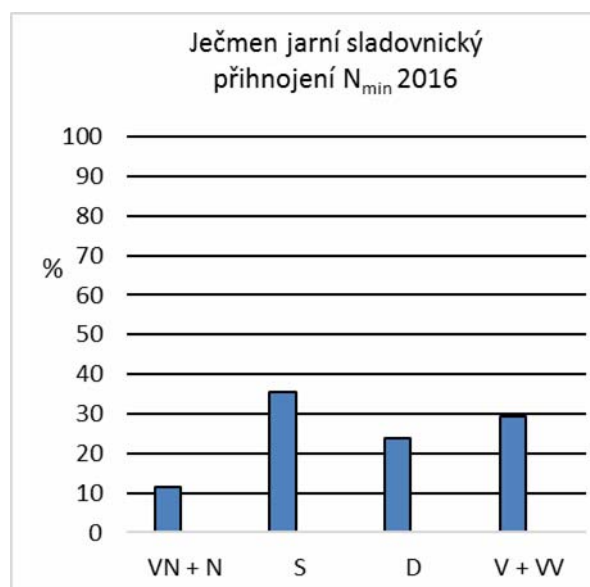
Při stanovení dávky dusíku je důležitým ukazatelem obsah N - min. Na základě jeho obsahu v půdním profilu 0-30 cm, případně 30 – 60 cm stanovujeme

celkovou dávku N, dále musíme také přihlížet během vegetace na obsah dusíku v rostlině. Obsah v půdě zjistíme pomocí půdního rozboru na stanovení anorganického dusíku.

Graf č.1

Graf č. 2

Podle rozborů na stanovení půdního dusíku před setím jarního ječmene (graf č.1) vyplývá, že po zimě byl na 70 % ploch silný nedostatek N - min. Naproti tomu u 30 % prozkoušených ploch bylo nutné dávku

korigovat už před setím. Při měření N během vegetace (graf č.2) byly výrazné nedostatky pouze u 10 % prozkoušených ploch, u dalších ploch bylo nutné dávku snížit, případně úplně vynechat.

Dalším pomocníkem při zjišťování aktuálního výživného stavu jsou listové analýzy. Ty nám pomohou určit deficit živin dříve, než se na rostlinách vizuálně projeví. Máme pak ještě čas zareagovat cílenou výživou a zabránit tak nevratným škodám na porostech. Listové analýzy u ječmene jarního i ostatních obilovin je možné provádět od počátku odnožování (BBCH 21). Tímto rozbořem zjistíme obsah N,P,K, Ca, Mg, S, z mikroprvků je nutné se zaměřit hlavně na Zn, Mn, případně Mo, B, Fe.

Laboratoř Postoloprty nabízí pro pěstitele jarního ječmene tyto služby:

Půdní rozbořby: stanovení anorganického dusíku N-min (před setím, během vegetace), stanovení pH a základních živin (P, K, Ca, Mg, S) dle metody Mehlich III., stanovení sorpční kapacity půd metodou KVK – UF, stanovení mikroelementů (B,Cu, Zn,Mn, Fe, Mo)

Listové analýzy: stanovení makro (N,P, K, Ca, Mg, S) a mikroelementů (B, Zn, Mn, Fe, Mo)

Kvalitativní parametry zrna dle norem: sušina, příměsi a nečistoty, HTS, HMKS, OH, NL, škůdci, mykotoxiny (Zearalenon, DON, T-2 toxin, Afla-toxiny, Ochratoxin)

Kontaktní adresa

Ing. Šárka Čížková
regionální zástupce (PS,KV,KL,BE,PZ)
specialista na výživu zvířat
775 225 063
cizkova@zol.cz

Ing. Zdenka Džubarovská
regionální zástupce (MB,LB,SM,JC)
775 225 236
džubarovska@zol.cz

Jana Horejšová
regionální zástupce (PS,PJ,KT,TC,DO,RO,PB)
775 225 049
horejsova@zol.cz

Ing. Barbora Linková
regionální zástupce (CL,LT,CV,MO,DC
TP, UL)
775 225 244
linkova@zol.cz

Jaroslav Vaňousek
regionální zástupce (ME,MB,LT,CL)
777 615 789
agronom@zol.cz

Pavel Špaček
regionální zástupce (PH,NB,KO,KH)
775 225 089
spacek@zol.cz

Ing. Veronika Nejedlá
regionální zástupce (PZ,BE,KL)
775 225 243
nejedla@zol.cz

Bc. Václav Čech
regionální zástupce (PH,NB,KO,KH,BN)
775 225 039
cech@zol.cz

Ondřej Vrabík
regionální zástupce (LN,RA,CV)
775 225 019
vrabik@zol.cz

Zemědělská oblastní laboratoř Malý a spol., Masarykova 300, 439 42 Postoloprty, Tel.: 415 784 309-10,
www.zol.cz